

De postcode

TNT Post en de Nederlandse postcode, de feiten

Juni 2005

Het voortbestaan van de postcode wordt gegarandeerd

Geschiedenis ontwikkeling postcode:

Februari 1978: Introductie postcode door PTT met als doel de postverwerking te optimaliseren.

Augustus 1978: Staatssecretaris van Hulten antwoordt op kamervragen en verdedigt de invoering van de postcode met een verwijzing naar het maatschappelijk belang, waarbij duidelijk is dat de postcode ook een functie kan hebben als 'maatschappelijk ordeningsmiddel'.

1992: Sluiting convenant met VNG over kostenverrekening bij wijziging woonplaatsnamen

2005: Nadere afspraken samenwerking VNG, ministerie VROM en TNT Post inzake de instandhouding van de postcode in het kader van de Basisregistratie Adressen (BRA).

Gebruik: op ruim 99% van de postzendingen wordt de postcode gebruikt. Het gebruik van de postcode in Nederland is daarmee één van de hoogste in de wereld.

De overheid is een onmisbare partner voor de instandhouding van de postcode.

Sinds het bestaan van de postcode is er een intensieve samenwerking tussen de gemeentelijke overheid en TNT Post.

De gemeenten geven immers de officiële adressen en de wijzigingen daarop uit. TNT Post koppelt daar dan de postcode aan, zodat de gemeenten aan (nieuwe) bewoners alle gegevens kunnen verstrekken over hun (toekomstige) adres.

In de praktijk verloopt de samenwerking goed. De gemeenten betrekken TNT Post bij majeure aanpassingen en leveren alle raadsbesluiten en situatieschetsen aan TNT Post, zodat zij de uitgifte van postcodes en veranderingen tijdig kan regelen.

De van oudsher bestaande werkafspraken worden binnenkort geformaliseerd. Vanwege de oprichting van de Basisregistratie Adressen (BRA) heeft de overheid de behoefte gevoeld om deze samenwerkingsrelatie nader vast te leggen.

Het voortbestaan van de postcode wordt gegarandeerd

De postcode is nu een vitaal operationeel bedrijfsgegeven voor TNT Post en er zijn geen plannen om ermee te stoppen.

TNT Post erkent dat de postcode een zeer groot maatschappelijk belang heeft en dat de postcode vele

toepassingsgebieden kent buiten de eigen bedrijfsvoering.

TNT Post stelt voor om een overeenkomst te sluiten met de overheid om de continuïteit te waarborgen, mocht ooit de situatie gaan ontstaan dat de postcode als bedrijfsmiddel voor TNT Post geen functie meer zou hebben. Weliswaar is die situatie geheel niet actueel, maar mocht het zover komen dan worden met de bedoelde overeenkomst garanties geboden. Deze garanties hebben in ieder geval betrekking op:

- de aankondigingstermijn van de stopzetting van de activiteiten
- de overdracht van kennis, hulpmiddelen en betrokken medewerkers
- de overdracht van rechten en plichten terzake van de postcode die vanwege overeenkomsten of convenanten aan TNT Post toekomen resp. op haar rusten.

TNT Post is bereid deze overeenkomst op elk moment te sluiten, zodat bij de behandeling van de vernieuwde Postwet zekerheid op dit punt bestaat.

De toegankelijkheid van de postcode is gewaarborgd

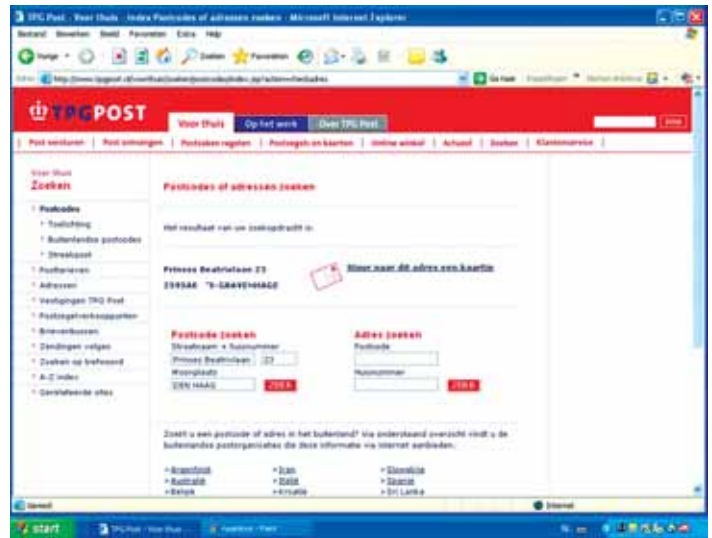
De Nederlandse postcode wordt sinds 1977 uitgegeven en onderhouden door TNT Post zoals momenteel overal in Europa de nationale postcode wordt uitgegeven en onderhouden door het nationale postbedrijf, die de opdracht heeft om de universele dienst uit te voeren.

Wanneer de postcode eenmaal is toegekend, is toegang voor alle publieke en private partijen, dus ook concurrenten van TNT Post, onder gelijke voorwaarden mogelijk.

Na toekenning wordt de gemeente op de hoogte gesteld van de nieuw uitgegeven postcodes. TNT Post heeft er evenals andere postvervoerders groot belang bij dat de postcodes vervolgens in adresseringen gebruikt worden. De postcode dient daarom zowel voor individueel gebruik als voor het bijhouden van adresbestanden goed toegankelijk te zijn.

Individuele postcodes horend bij Nederlandse adressen zijn gratis te verkrijgen via de website van TNT Post (www.tntpost.nl) en staan bijvoorbeeld ook in de telefoongids van KPN. Voorts kunnen ze ook telefonisch worden opgevraagd via klantenservice.

Postcodebestanden worden tegen betaling geleverd via TNT Post-dochter Cendris. Het gehele, actuele postcode bestand - de 'postcodetabel'- uitgegeven op huisnummerniveau (alle adressen met de postcode) en op reeks-niveau (alle postcodes met de straten en huisnummerreeksen), wordt zowel aan eindgebruikers inclusief concurrenten als aan doorleveranciers, inclusief concurrenten, geleverd. Naar keuze wordt tevens een maandelijks mutatie-abonnement van de postcodegegevens geleverd. De tarieven zijn (2005, excl. btw):

CENDRIS

	Reeksniveau	Huisnummerniveau
Voorbeeld	2595 AK - Pr. Beatrixlaan 1-37, Den Haag	Prinses Beatrixlaan 5, 2595 AK Den Haag
Eenmalige kosten	€ 2.705	€ 5.410
Jaarlijkse kosten	€ 1.980	€ 2.665
Leverantie	mutaties maandelijks online	mutaties maandelijks online

De postcodetabel is op verschillende niveau's leverbaar. Daarnaast vindt bestandsverrijking plaats; ook deze verrijkte producten zijn via Cendris verkrijgbaar.

Toegang is al geregeld door de mededingingswet.

Op de wijze waarop TNT Post omgaat met de toegang tot de postcode zijn de algemeen geldende mededingingsregels van toepassing zoals deze zijn vervat in de Mededingingswet. De Nederlandse Mededingingsautoriteit (NMa) heeft in 2002 de toekenning van postcodes en het zakelijk gebruik ervan onderzocht en het niet nodig geacht stappen te ondernemen. Sinds het onderzoek door de NMa in 2002 is de toegankelijkheid van de postcode overigens niet gewijzigd en zijn de tarieven bescheiden gestegen.

Veel gestelde vragen over de postcode

Hoe is het postcodesysteem opgebouwd?

Het ordeningsprincipe van de Nederlandse postcode is als volgt: de 4 cijfers staan voor een woonplaats of wijk. De 2 letters duiden een specifiek deel van de straat aan, ongeveer 25 adressen, waar de post bezorgd moet worden. Dit ordeningsprincipe maakt de Nederlandse postcode heel functioneel in het gebruik. De getallencombinaties verwijzen derhalve naar een bepaalde woonplaats of een gedeelte daarvan. De lettercombinaties zoemen in op de lokale situatie. Dit betekent dat als een woonplaatsnaam verandert, de postcode in principe ook aangepast moet worden.

Waarom verandert er niets voor al uitgegeven postcodes?

De postcode is in principe onveranderlijk. Alleen t.g.v. nieuwbouw, herbouw of een verandering van de woonplaatsnaam komen er nieuwe of andere postcodes.

Bij gemeentelijke herindelingen veranderen postcodes toch wel?

TNT Post geeft de postcode uit aan adressen, die door de gemeente zijn vastgesteld. De toegekende postcode aan dat adres blijft onveranderlijk. TNT Post verandert de postcode niet. De postcode is gekoppeld aan een woonplaats, waarvan de naam onderdeel is van het adres.

Als een gemeente besluit een woonplaatsnaam te veranderen - bv. t.g.v. een gemeentelijke herindeling - dan zal er sprake zijn van een nieuw adres waaraan ook een nieuwe postcode moet worden toegekend. In de praktijk verhuizen bewoners dan niet, maar krijgen wel een nieuw adres: een nieuwe postcode en nieuwe woonplaatsnaam. Als bij een gemeentelijke herindeling de woonplaatsnamen niet wijzigen wijzigt de postcode ook niet.

Hoeveel postcodes bestaan er nu?

Er zijn op dit moment 483 gemeenten en 2.451 erkende woonplaatsen. Er zijn 4.878 viercijferige wijkcodes, waarmee op dit moment zo'n 470.000 postcodes zijn gevormd.

Van deze 470.000 postcodes zijn er zo'n 14.500 postcodes voor postbussen en 6.500 postcodes voor antwoordnummers.

Waarom is TNT Post degene die de postcodes beheert en uitgeeft?

TNT Post geeft al meer dan 25 jaar de postcode uit. Vergeet niet: de postcode is primair bedoeld voor een snelle en juiste postsortering en bezorging. Ten tijde van het ontstaan van de postcode in 1978 werd al beseft dat de postcode een breed maatschappelijk belang zou hebben ('maatschappelijk ordeningsmiddel' - werd toen gezegd). Daarom is het postcodesysteem toen ook in overleg met ministeries, de VNG en belangengroepen als de ANWB opgebouwd.

In de praktijk wordt de kwaliteit van het postcodesysteem algemeen erkend door alle gebruikers en wordt beseft dat alleen een partij die de opdracht heeft overal in Nederland post te bezorgen - en het systeem dus dagelijks nodig heeft - in staat is om dit systeem kwalitatief goed in de lucht te houden. Daarin staat Nederland niet alleen: er zijn geen landen in Europa waar een andere partij dan het nationale postbedrijf, die de universele dienst moet uitvoeren, de postcode beheert en uitgeeft!

Is het huidige postcodesysteem met aanpassingen wel toereikend?

TNT Post denkt zeker dat het toereikend is voor de afzienbare toekomst. Het bedrijf kan natuurlijk geen uitspraken doen hoe de situatie over tientallen jaren is.

Door de technische ontwikkeling kunnen meer lettercombinaties worden toegepast waardoor binnen de bestaande structuur er meer mogelijkheden zijn.

Hoe waarborgt TNT Post de kwaliteit van het postcodesysteem?

TNT Post heeft als geen ander een heel groot belang bij het feit dat het postcodesysteem klopt en van hoge kwaliteit is. Onze bedrijfsvoering leunt zwaar op de postcode als ordeningsprincipe. Denk aan onze sorteercentra en postbezorging waarin vele tienduizenden mensen werkzaam zijn. Daarnaast is ons bedrijf zich zeer zeker bewust van de maatschappelijk relevantie van de postcode bij bedrijven en overheid.

Colofon:

Dit overzicht is een uitgave van TNT Post, afdeling Public Affairs.
Redactieadres: Postbus 30250, 2500 GG Den Haag